

ima pa še to veselje, da kadar se njegova zadnja ura bliža, spomin naš enemu svojih ljubih v denarni veljavi zapustiti zamore.

Ni ga torej lepšega spominka kakor vdeleženje novega državnega zajéma. Dr. H. C.

Ozir po svetu.

Potopisne čertice iz Petrograda.

(Dalje.)

Število stanovnikov v Petrogradu, čeravno se hitro in močno naraša, je še zmiraj premajhno, da bi življenje v njem sploh tako živo bilo, kakor se smé pričakovati od tako velicega stolnega mesta. Ako bi tudi vsih 500.000 ljudi, ki jih šteje Petrograd, z ženami in otroci neprenehoma po ulicah se vèdlo, bi vendar slednji za-se imel 400 čevljev prostora in še le na vsacih deset korakov bi popotni srečal popotnega. Zatega voljo se čudi vsak ptujec nad praznoto in dolgočastno tega sicer krasnega mesta. Na več velicah ulicah dostikrat celi dan nič drugega ne vidiš kakor samotni voziček derdrati, ki je enak samotnemu čolniku na velikem morju, ali pa memo veličanskih poslopij tam pa tam pešico ljudi šetati.

Stanovavci Petrograda so taka zmes različnih narodov, da enacega malo kje vidiš. Ni ga skor naroda na svetu, od kterega bi se ne vidilo tukaj manj ali več oséb. Koliko narodov je, ki so tū na domači zemlji in kterim je Petrograd njih poglavno mesto. Poglejmo le vojake: tū je eno kardêlo kavkaškega ljudstva, drugo tatarskega, tretje Finov, četrto Kozakov itd.; vse te ljudstva morajo v Petrograd pošiljati nekoliko izvoljencov, ki v zastavo zvestobe in vérne udanosti svojih bratov do rusovskega cara bivajo leto in dan v stolnem mestu. Tū vidiš Kozaka, ki z dolgo sulico jaha urnega konja, kakor da bi imel Francoze derviti, — tam zagledaš Čerkesa, ki v svoji bogati opravi in od nog do glave oborožen se vadi v vojaškem početju; — se oberneš na drugo stran, ti pride mogočni Krimec naprot, kteremu na obrazu vidiš, da ni pozabil svojih štep in svojega boga Allah-ta, — ali pa zagledaš rusovske vojake vsacega polka, ki v dolzih verstah marširajo po ulicah in v različni opravi, eni so pešci, drugi konjiki, eni grejo na stražo, drugi v kosarne, tretji hitijo h paradi. Vsacega polka jih mora nekoliko v Petrogradu biti.

Ravno tako različnost vidimo med tergovci in sploh v mestnem občenju. Tū ne pogrešaš nobenega evropskega in skor nobenega azijskega naroda, ne Španjca ne Laha, ne Nemca ne Francoza, ne Angleža ne Turka, ne Buharja v svilni obleki, ne Perzijana, ne Indijana, pa tudi ne šopatega Kitajca ali belozobatega Arabca.

Ogleduj prosto ljudstvo, in ravno tako mnogoterost bodeš zapazil. Tū koračijo tihi nemški kmetje med vpijočimi bradatimi Rusi, šibki Poljci med postavnimi Fini in Esti, Leti z Judi, ameriški mornarji, Kamčadali in Čeremisi, Muhamedanci, pagani in kristjani, belolični Kavkazani, črni zamorci in rumeni Mongoljci.

Kdor pa hoče pravo življenje po ulicah petrogradskih viditi, se mora podati na ulico, ki se imenuje „Nevskoj prospekt“. Ta prelepa ulica (ali kakor Rusi pravijo „oulica“) je 4 vérst dolga, seže od samostana Aleksander-Nevskega do palače Admiralteiskaje in pelje skozi stanišča ubozih noter do poslopij naj bogatejše gospôde sred mesta. Tū vidiš kar hočeš: revšino in bogastvo, capinstvo in krasoto. Na enem koncu te ulice stoji samostan in pokopališče: samota in smert. Za tem pridejo niske lesene kočé, živinske teržišča in žganjarije, kjer se razlegajo narodne pesmi rusovskih kmetov, ki popivajo močno „vodko“ kot trezno vodo, — predmestno in kmečko življenje. Če greš naprej, nahašaš zidane hiše po dvoje nadstropij, magacine in štacune

s staro robo, ki so jo premožniši mestnjani obnosili in na prodaj dali predmestnikom. Po stari rusovski šegi so vse hiše tukaj rumeno in rudeče pisane; možki vsi so dolgobradci v dolzih kaftanih (suknjah). Malo od tod vidiš že izvožčike (kočijske kočjaže), obríte brade, francoske škrice, in posamezne lepe hiše. Če se konec ulice okoli vogla oberneš, se ti že prikaže veličanska zlata igla na stolpu palače admiralteiskaje, ktera je, tako rekoč, vodnica popotnim po vsih poglavnih mestnih ulicah. Zdaj se že dvigajo poslopja po 3 ali 4 nadstropij visoke, in zmiraj večji nadpisi na hišah, noter do šivarja „Boutona“, ki ima na svoji hiši tako sila velik napis, da vsaka pismenka je vatal dolga. Zmiraj več kočij s čvetero vprego se sreča tū. Zdaj pridemo do Fontanke (tako se imenuje ena struga Neve, ob kteri stojé posebno lepe palače) in na Ančkini most — in tū se začne prav za prav stolno mesto. Zdaj smo kakor na drugem svetu: vse drugo življenje, vse drugo ljudstvo, kočij s čvetero vprego, da se človek komaj ogibljuje. Kar mesto le mičnega imeti zamore, se vidi od Ančkinega mosta do Admiralteiskaje. Pa tudi vsak petrogradski gizdelin vzame vsaki dan svojega prijatla pod pazdijo in ga pelje na to mesto, ki je naj bolj živo na severni strani, ki je sončna stran, kjer se sleherni naj raji spreha. V Genovi bi bila južna stran, kjer ondi vse po senci hrepení, kakor tū po soncu.

Ker je izmed petrogradskih stanovavcov 60.000 vojakov, je vsak deveti človek, ki ga srečamo na ulicah, vojak, kteri je dan na dan v vojaški opravi. Ni tedaj preveč, če rečemo, da polovica Petrogradčanov tiči v uniformah, ker zraven 60.000 vojakov je skor ravno toliko cesarskih in družih vradnikov, učencov in učencov, policajev, lakajev, strežajev itd., ki vsi nosijo uniforme. Vendar ni res, kar nekteri popotniki pravijo, da prosti frak in prosta suknja tū nič ne velja, ker velika množica, veliki in mali gizdelini, mnogo rusovske gospôde in večidel ptujcov nosijo frake in suknje.

(Dalje sledí.)

Nove slovenske bukve.

Oče naš. Povest za keršansko mladost in keršansko ljudstvo, iz nemškega (Dr. Anibas-a) poslovenil Fr. Malavašič; natisnil in založil J. R. Milic v Ljubljani.

Mična povest iz časa francoskih vojsk preteklega stoletja, polna lepih nauk za mladost in odraslene, se vije skozi 7 oddelkov, kterih vsaki ima za nadpiseno prošnjo iz „očenaša“. Gosp. Malavašič, ki je že marsiktere pobožne bukvice poslovenil, je tudi to povest v gladkem in vsakemu otroku lahko umevnem jeziku spisal, in gosp. Milic jo lično natisnil in z lepo podobičo ozaljšal. Je tedaj ta kojižica na vsako stran hvale vredna, in se posebno priporoča za šolske darila. Cena ji je mehko vezani 40 kr., v zalem vezku za prēmije po 50 krajc.

Novičar iz austrijskih krajev.

Iz Maribora nam med drugim piše gosp. prof. D. Terstenjak sledeče, kar se vsim tistim naznaniti podvizamo, ki so nas že popraševali, kdaj pride spet kaj od gosp. Davorina v „Novice“. Takole piše: „Obljubil sem Vam prineskov za naše ljube „Novice“, pa nisem še bil mož beseda; al nisem jez tega kriv. Po dobrih prijateljih dobivam iz raznih knjigarin toliko knjig, pa vsako le za malo časa, da noč in dan moram prebirati in potrebne reči ekscerpirati in tako od 1. aprila nisem še nobenega članka pisati utegnil. Al — mož beseda Vam vendar bom, čeravno kasneje, ker mnogo mnogo važnega imam že nabranega. Pervega augusta odidem v Sisek, Osék in v Srém.

Od Metlike 23. julia. Zimno sternje se je to leto v naši okolici, kjer ni toča skropila, prav dobro obneslo. Pšenice so bile vendar tako polno- in jederno klasnate, da že zdavnej ne tako; kopa daja čez kupljenek. Pa tudi jari sadež in poletna setev prav lepo kaže. Debelače (koruze) so tako lepe, da se jih človek ne more zadosti nagledati. Po dva in tri klase nosijo debele in širokopirnatostebila. Nadjali smo se, da tudi krompir nas bo to leto z obilnim in zdravim pridelkom razveselil; al že se gnjiloba hudo na njem prikazuje. Čez vse pak je nas te dni terta preplašila. Grojzda bolezen se v naši okolici zopet prikazuje. Včeraj sem tu v Metliki neko neizrečeno lepo in grojzda polno brajdo pregledoval, pa nisem ne enega zdravega grojzda na njej našel, ampak vse je neka plesnjina popalila, da bodo, pred ko ne, v kratki dobi sognjili. Tudi po nogradih so ljudje to žalostno prikazen zapazili. Kaj bo, če Bog ta poglavitni žitek našemu selanu odvzame? Vse bo moralo preje ali kasneje za beraško palico poprijeti, ali pa za gladom počasi hirati. Borovčan.

Iz Ljubljane. Od gosp. Cigaleta smo iz Dunaja prejeli prvih 140 pisanih pól za nemško-slovenski slovár, ki pride na stroške milostljivega gg. knezoškofa ljubljanskega na svetlo. Po kratkem pregledu pridejo berž v natis. Ker gosp. Cigale dostavlja na dostojnih mestih tudi slovenske pregovore, jih je dostavil tudi pod pismenko A nekoliko. Za nemški „Wem Gott ein Amt gibt, dem gibt er auch Verstand“ ni mogel primerne slovenskega pregovora najti. Če ga kdo vé, je prijazno prošén, ga nam naznaniti. Sploh se bomo obračali po „Novicah“ na prijaznost jezikoslovcov slovenskih, ako se bo primerjalo, da bi se pri obilnih pripomočkih, iz katerih slovár izvira, vendar kakošna reč ne izvedila; saj več oči več vidi. — Sl. ministerstvo nauka je nasvét tukajšnjega c. k. vodstva realnih šol poterdilo: naj se v natisu naravoslovskih bukev za realne šole nemškim tehničnim izrazom pristavljajo slovenski. — V pondeljk so se začele preskušnje zrelosti učencov 8. gimnazialnega razreda, za ktere se jih je oglasilo izmed 40 učencov 24. — Predvčerajnem je bilo v ljublj. deželni kasi že 486.000 fl. za zajem podpisanih.

Novičar iz mnogih krajev.

Čedalje večje vdeležbe državnega zajema se slišijo od vsih strani; na Dunaji se je več bankirjev vdeležilo po več milionov in mnogo mestnih dnarnic iz več krajev in posamnih posestnikov po več sto tisuč gold.; tudi presv. cesar se je iz svoje kase vdeležil z 1 milionom in 200.000 fl., nadvojvoda Albreht z 1 mil. itd. — Po naj višjem sklepu od 29. p. m. se ima po tretji bolezni poškodovanim soseskam na Tiroljskem odpustek davka za leto 1853 tako odmeriti, da, kdor je za tretji del srednjega doneska v svojih nogradih poškodovan, naj se mu odpusti tretjina letnega davka, za 2 tretjini škode naj se mu odpustite 2 tretjini davka, če je pa škoda čez 2 tretjini, naj se mu odpusti vës davek. — Na Tiroljskem, pa tudi na Laškem je spet terta zlo bolna; na Napolitanskem boleha jo enako kakor krompir tudi paradizarji. — V Terstu in posebno na Laškem pada žitna cena močno. — Na Francoskem bo komaj srednja letina. — Na rusovsko-turškem bojišču se zadnje dni ni nič posebno važnega primirilo. 12. dan t. m. je prišel iz Petrograda kurir v Bukurešt s pismom, v katerem rusovski car poterjuje novo osnovo vojskovanja, ki mu je predložil general Goršakov in po kateri ima rusovska armada spet prijeti Turke. Rusi ne bojo zapustili podonavskih knežij, ako je res, da je Goršakov bojarjem rekel, da hoče Moldavo in Valahijo z 200.000

vojaki braniti zoper vsacega sovražnika. Od druge strani pa se sliši, da je car pripravljen, te knežii ob svojem času zapustiti, ako austrijska vlada zaverže zavezo, ki jo je turška vlada sklenila zavolj omenjenih knežij. Če je to res, se bo pogojevanje gotovo dalje vleklo. Konec tega mesca se pričakuje iz Londona in Pariza odgovor: kaj menite imenovane vladi zastran odgovora, ki je unidan došel od rusovskega cara na Dunaj, in ktere ga jima je austrijska vlada poslala v prevdark. — Pruska vlada je sklenila vojaških konj nakupovati in svojo armado za vojsko pripraviti ali, kakor Prusi pravijo, „mobil“ narediti. — Nov izgled, kako vsaka armada svoje mertve in ranjene šteje, nam kažeta spet turška in rusovska vladna razglasa o poslednji vojski poleg Gjurgjeva: Turki pravijo, da so z veliko silo Rusom to terdnjavo vzeli in je bila vojska strašna, da je padlo 5000 Rusov, sila veliko pa jih je ranjenih bilo, sami pa so imeli mertvih in ranjenih skupej le 500; — Rusi pa pravijo, da so prostovoljno zapustili to terdnjavo, da je Turkov padlo 3000, sami pa so imeli celó malo mertvih in ranjenih. Ali ni to čudno?! — Turki se namerjajo iz Gjurgjeva drugi Kalafat napraviti. — Generalu Krulevu ni bila roka odstreljena, ampak generalu Garlovu. — Govori se, da Rusi vsaki čas pričakujejo novega napada na Odeso, ker se angleško-francoske barke namerjajo, v ti luki čez zimo ostati. — Berda z nahijo Belopavleviško so se hotle vzdigniti zoper kneza černogorskega, ki pa je 13. dan t. m. z 7000 vojniki nad nje šel in punt v začetku zaterl. Med Černogorci in Turki je mir. — Turška vlada je ustavila vojskine priprave v Serbii. General Kničanin je še zmiraj zlo bolan. — V Španii je zmagala ustaja; kraljica je generala Espartera poklicala: naj sestavi novo ministerstvo.

Grof in mlinarjeva hči.

Nemška narodna.

Iz grada jezdi grof na lov, Za grofom trop služabnikov.	„Gradove ogenj naj požge, Kervavi meč naj te zatre!“
Ko skoz dolino jezdijo, Pri vodi mlin zagledajo.	In godejo in piskajo, Nevesto v hišo peljejo.
Sprelepa hči mlinarjeva Skoz oknice je gledala.	„Napij se vina starega In bod' sercá veselega!“
„Oj mlinar, daj mi hčericó, Šcer zasmodim ti hišico!“	„Ne pijem vina starega, Ne bom sercá veselega.“
»Če hišico mi zasmodiš, Še hčerke moje ne dobiš“.	„Očeta si ob glavo del In materi si glavo vzeli.“
Očeta je ob glavo del In materi je glavo vzeli.	„Še tretjikrat zasukal meč, Odsekal bratu glavo preč!“
In tretjikrat zasuka meč, Odseka bratu glavo preč.	Minul je dan in noč prišla, Se družba spat je spravljala.
Na konja hčerko posadi In ž njo naprej jo zakadi.	In godejo in piskajo, Nevesto v sobo peljejo.
V planjavo ko pridirjajo, Devet gradov zagledajo.	Pozná o tihej polnoči Se grof iz spanja prebudi.
„Devet gradov tam mojih glej, Tam grofinja ti boš odslej!“	Poljubit hoče usta nje, Al ljubica je — mertva že.

J. Stefan.

Loterijne srečke:

V Terstu 15. julia 1854: 19. 1. 53. 75. 83.
Prihodnje srečkanje v Terstu bo 26. julia 1854.
na Dunaju } 19. julia 1854: 49. 59. 26. 40. 68.
v Gradcu } 41. 34. 60. 44. 30.
Prihodnje srečkanje bo na Dunaju in v Gradcu 29. julia 1854.

Današnjemu listu je priložena dokladica „od novega posojila“.